

KONJUNKTUREN

GÖTEBORGSREGIONEN

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

Göteborgsregionen fortsätter ånga på

Göteborgsregionens ekonomi fortsätter visa styrka. Den redan starka konjunkturen har stärkts ytterligare under våren. Det har resulterat i högre lönesumma genom att fler nya och välbetalda jobb skapas och en fallande arbetslöshet, som är lägst bland Sveriges storstadsregioner. Det har i sin tur lett till att allt fler företag nu varnar för att kompetensbrist kan dämpa tillväxten framöver.

NÄRINGSRLIV

Brexit-ja pressar den globala ekonomin

Den 23 juni röstade britterna för ett utträde ur EU vilket skapat en ökad osäkerhet i den globala ekonomin. Den ökade osäkerheten i omvärlden komplicerar den redan svåra uppgiften att prognosticera för makroekonomin. Konsekvenserna av valresultatet kan bli rejält påfrestande för EU-ekonomierna, samt för USA och Kina då risken är stor för att både förtroende och investeringar försämras. Här är det viktigt att EU och Storbritannien snabbt kommer till en lösning om hur utfasningen ska ske för att minimalt skada den internationella handeln och för att hindra en massflykt av brittisk finansiell aktivitet till EU.

Å andra sidan har en minskad oljeproduktion, framförallt från länder utanför OPEC, stärkt oljepriset vilket också medfört att oljemarknaden sakteligen återhämtar sig. Utvecklingen på oljemarknaden gynnar framförallt Kina och Norge som är viktiga handelspartners för många av Göteborgsregionens företag. Utöver det stärkta oljepriset så har nya infrastrukturinvesteringar i Kina bidragit till att landets BNP-tillväxt skrivits upp något. Prognoser från IMF visar dock att tillväxten i Kina förväntas bli sämre under 2017. Trots ett kommande val i november spår IMF att tillväxten i USA går åt motsatt håll än i Kina, vilket kan gynna den exportintensiva västsvenska industrin. Efter Brexit visar det sig att den brittiska tillverkningsindustrin i september 2016 återhämtat sig väl, samtidigt har ett försvagat pund genererat nya inflöden till den brittiska marknaden.

Sverige växer snabbare än normalt

Sveriges BNP ökade med 0,3 procent under andra kvartalet jämfört med första kvartalet 2016, vilket motsvarar en ökning på 3,1% på årsbasis. Det innebär att svensk tillväxt fortsätter att växa snabbare än den genomsnittliga tillväxten under 2000-talet. Framförallt var det hushållskonsumtion och offentlig konsumtion som tillsammans med lagerinvesteringar drev den svenska BNP-tillväxten. Det sammantagna exportnettot drog däremot ner tillväxten.

Minskad export för industriföretag i Sverige

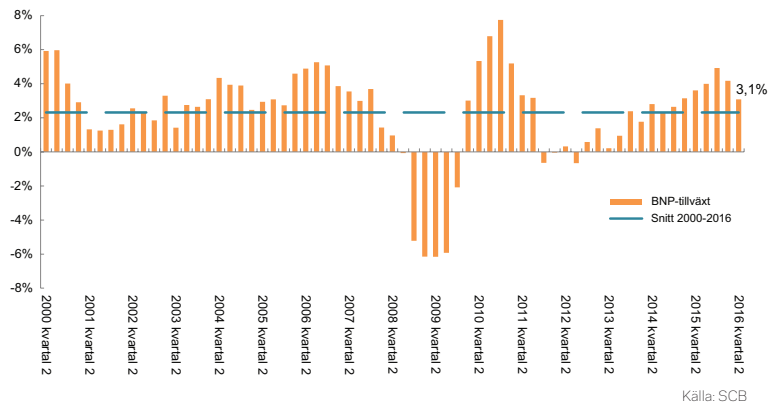
Barometerindikatorn sammanfattar både hushållens och företagets syn på det ekonomiska läget i landet. Barometerindikatorn föll från 102,3 i juli till 100,0 i augusti som indikerar ett normalläge i den svenska ekonomin. Förtroendet minskar främst bland industriföretag, vilka upplever en stark hemmamarknad men en svagare orderingång på exportmarknaden. Även detaljhandeln och hushållen drar ner barometerindikatorn. Å andra sidan visar byggindustrin och tjänstesektorn ett starkare läge än tidigare period. Dock uppger sex av tio inom byggindustrin arbetskraftsbrist som det främsta hindret för ökat byggande. Inom tjänstesektorn förväntas uppdragsefterfrågan att öka och branschen är fortsatt optimistisk.

Lönesummetillväxten skapas i regionens företag

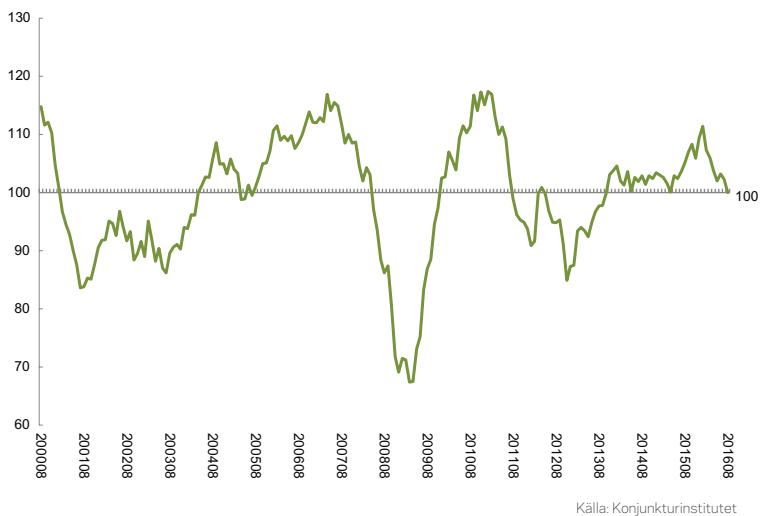
I förra konjunkturrapporten framgick att flertalet branscher i Göteborgsregionen gick på högtryck. Detta högtryck kan väl konstateras när vi tittar på hur lönesumman utvecklats i regionen den första halvan av 2016 jämfört med 2015 års starka utveckling.

Under kvartal två 2016 ökade den totala lönesumman i Göteborgsregionen med hela 5,1 procent på årsbasis (vilket motsvarar drygt 2,3 mdkr). För Sverige stannade tillväxten på 4,1 procent. Sett till företagets lönesumma i regionen var ökningen under andra kvartalet 4,9 procent på årsbasis (drygt 1,7 mdkr), vilket kan jämföras med 3,8 procent för Sverige.

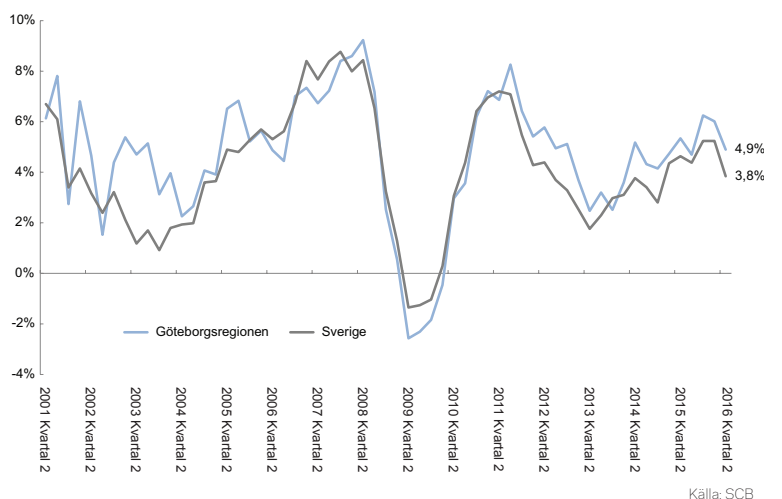
SVERIGES BNP-UTVECKLING I PROCENT T O M ANDRA KVARTALET 2016
- FÖRÄNDRING JÄMFÖRT MED MOTSVARANDE PERIOD ÅRET INNAN

KONJUNKTURINSTITUTETS BAROMETERINDIKATOR, SVERIGE

TILLVÄXT I FÖRETAGENS LÖNESUMMA
- FÖRÄNDRING JÄMFÖRT MED MOTSVARANDE KVARTAL ÅRET INNAN

(fortsättning från föregående sida..)

Konkurserna har under sommarmånaderna varit klart lägre än medel för 2000-talet i Göteborgsregionen, precis som i Sverige. Ser vi på hur många anställda i regionen som berörs av konkurs är denna indikator också klart lägre än normalt, vilket är ett tecken på näringslivets goda konjunkturläge.

Regionens arbetsmarknad ångar på ...

Det är nu det tredje kvartalet i rad som Göteborgsregionens sysselsättningsstillväxt legat runt 3 procent. Regionens arbetsmarknad fortsätter att skapa många jobb. Sysselsättningen växte med 3,0 procent under årets andra kvartal och drygt 524 000 personer är sysselsatta inom regionens näringsliv. Ökningen i Göteborgsregionen var högre än Sverige som växer med 2,0 procent och högre än i både Malmöregionen (1,5%) och Stockholmsregionen (2,6%).

Flest antal jobb i Göteborgsregionen skapas inom branscherna företagstjänster, handel (där både parti- och detaljhandeln ingår) samt vård och omsorg. Fordonsindustrin fortsätter att rekrytera i stor skala. I slutet på augusti meddelade Volvo Cars att företaget kommer rekrytera 400 ingenjörer det närmaste året, bland annat många programvaruutvecklare. Autoliv och Volvo Cars har även meddelat att de kommer att starta ett nytt företag i Göteborg för att utveckla teknik kring autonoma fordon.

... men fortsatt hög arbetslöshet bland utrikes födda

Sysselsättningen fortsätter att gå starkt i Göteborgsregionen och dess inverkan ses tydligt på arbetslösheten i regionen. I augusti 2016 var arbetslöshetsandelen 5,9 procent i Göteborgsregionen (-0,6%-enheter på årsbasis). I Malmöregionen var arbetslösheten 10,1 procent (-0,3%-enheter på årsbasis) och i Stockholmsregionen 6,1 procent (-0,3%-enheter på årsbasis). För Sverige stannade arbetslösheten på 7,4 procent (-0,3%-enheter). Därmed är minskningen i arbetslösheten på ett års sikt störst i Göteborgsregionen, både procentuellt och i antal personer.

Arbetslösheten ligger dock på höga nivåer för grupper med en svagare ställning på arbetsmarknaden. Framförallt gäller det regionens utrikes födda. I augusti 2016 var arbetslösheten bland utrikes födda 16-64 år 16,5 procent (för Sverige var motsvarande andel 21,6%). För utrikes födda 18-24 år i Göteborgsregionen är situationen desto värre. I augusti 2016 noterades en arbetslöshet på 26,3 procent (för Sverige var motsvarande andel 35,7%).

Göteborgsregionens starka konjunktur förbättrar läget på arbetsmarknaden. Ett tecken på denna utveckling är att alla kategoriers arbetslöshetsandelar minskar. Dock behövs rejäla insatser göras för att ytterligare minska arbetslösheten, framförallt bland utrikes födda.

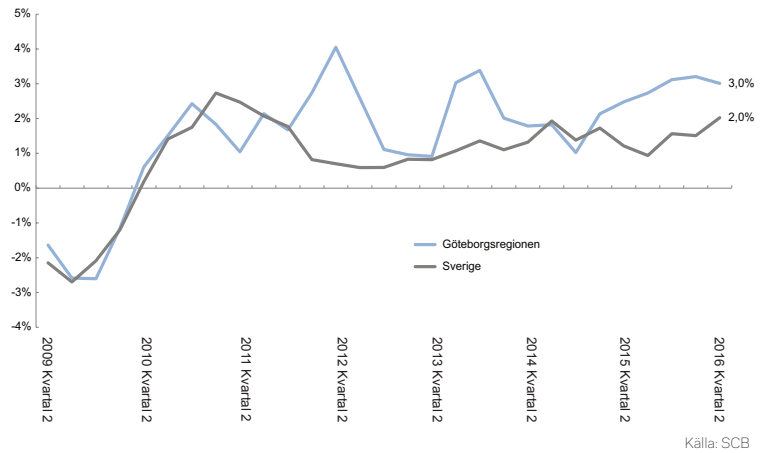
Jobbfterfrågan störst inom företagstjänster

Antal nyanmälda platser med tillsvidareanställning fortsätter att öka. Det kan förekomma viss dubbelräkning i statistiken över nyanmälda platser men vi bedömer ändå att indikatorn är relevant att följa.

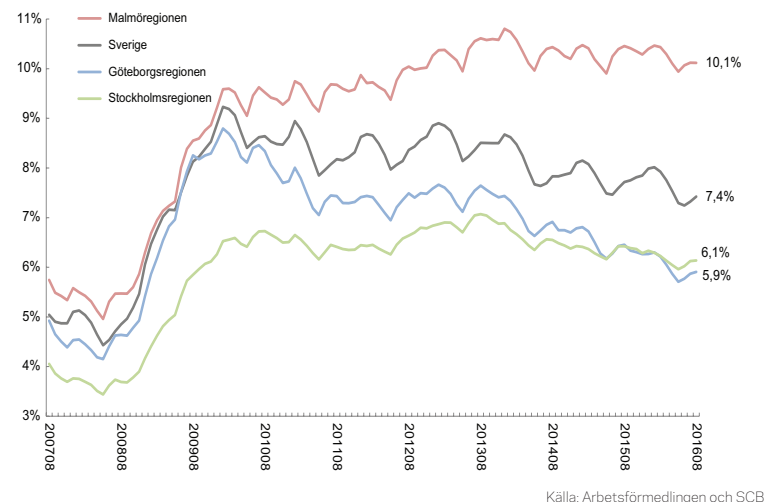
Siffror för augusti 2016 visar att i genomsnitt annonserades 7 650 nya platser med tillsvidareanställning i Göteborgsregionen. Jämfört med samma period året innan är detta en ökning med drygt 48 procent. Flest antal lediga jobb efterfrågas utan tvekan av företagstjänster, följt av vård och omsorg och byggsektorn. Procentuellt växer utbudet av lediga jobb mest inom byggsektorn.

Varseltalen fortsätter att minska. Under perioden juni-augusti 2016 annonserades i genomsnitt 137 varsel per månad i Göteborgsregionen, vilket på årsbasis är en minskning med drygt 48 procent (genomsnittet för juni-augusti 2015 var 261 varsel per månad). Siffran är den lägsta sedan 2007 och ger en indikation på att regionens näringsliv har ett starkt konjunkturläge. Inga större varsel har annonserats i regionen den senaste perioden. Göteborgsregionens andel av Sveriges varsel har i genomsnitt legat runt 6 procent.

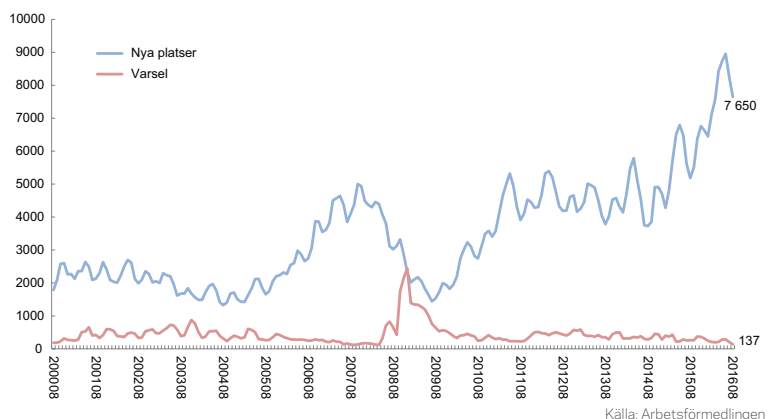
SYSSELSÄTTNINGSDINDIKATOR
- PROCENTUELL FÖRÄNDRING AV ANTAL SYSSELSATTA PÅ ÅRSBASIS

ÖPPET ARBETSLÖSA SAMT I ARBETSMARKNADSPOLITISKA PROGRAM
- PROCENT AV DEN REGISTERBASERADE ARBETSKRAFTEN 16-64 ÅR

NYANMÄLDA PLATSER MED TILLSVIDAREANSTÄLLNING OCH VARSEL
I GÖTEBORGSREGIONEN
- TRE MÅNADERS GLIDANDE MEDELVÄRDE

Ledig kontorsyta minskar i Göteborg

JLLs fastighetsmarknadsrapport för andra kvartalet 2016 visar ett fortsatt tryck på Göteborgs mest centrala delar. Vakansgraden för kontor i Göteborg ligger på historiskt låga nivåer och under det andra kvartalet noterades låga 6,0 procent i vakansgrad för staden (-0,5%-enheter på årsbasis). Fram till halvårsskiftet har drygt 40 000 m² kontorsyta färdigställt, dock är merparten av tillskottet i kontorsytan redan uthyrd. Omkring 60 000 m² är förtillfället under byggnation i Övriga Innerstaden, Norra Älvstranden och Mölndal. Kontorshyrorna ligger på fortsatt höga nivåer och ökar något i Västra Göteborg.

Boendepriser uppåt trots nytt amorteringskrav

I juli 2016 hade bostadsrättspriserna i Göteborg ökat med drygt 9 procent på ett års sikt, vilket är högre än i Stockholm (+5,2%) men lägre än i Malmö (+13,1%). Huspriserna i Göteborgsregionen och Stockholmsregionen ökade med drygt 9 procent på ett års sikt. Motsvarande ökning i Malmöregionen stannade vid drygt 7 procent. Trots nya amorteringsvillkor fortsätter bostadsrättspriserna att öka i Göteborg och andra storstadskommuner. Prisutvecklingen för hus i storstadsregionerna följer samma utveckling som i storstadskommunerna.

Sedan 2012 har boendepriserna i Göteborg och Göteborgsregionen ökat varje månad. Vi bedömer att ett lågt utbud av bostäder och en ökande efterfrågan, framförallt på grund av kraftig inflyttning, i kombination med låga boräntor kommer driva prisutvecklingen uppåt i regionen en längre tid framåt.

Befolkningen ökade kraftigt andra kvartalet

I utgången av andra kvartalet 2016 registrerades den största folkökningen i Göteborgsregionen sedan 2000-talets början för just denna period. Folkökningen från första kvartalet till andra kvartalet blev 3 594 personer. Inflyttning stod för 55 procent av folkökningen och födelseöverskott för resterande 44 procent av folkökningen. På ett års sikt har folkmängden i Göteborgsregionen ökat med 12 212 personer eller 1,3 procent. Cirka 1 715 nyanlända som beviljats uppehållstillstånd i Sverige bidrog till folkökningen i Göteborgsregionen under det andra kvartalet. I Göteborgsregionen finns drygt 8 400 nyanlända som väntar på svar gällande uppehållstillstånd.

Folkökningen på årsbasis i Malmöregionen stannade vid 1,4 procent, vilket motsvarar 9 463 nya invånare. I Stockholmsregionen var folkökningen på årsbasis hela 1,6 procent, vilket i antal nya invånare motsvarar 34 950 personer.

Flygpassagerare och gästnätter ökar måttligt

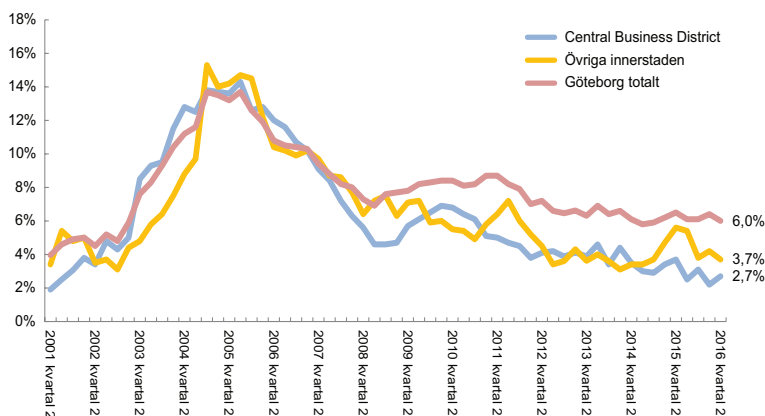
Under perioden april-juni 2016 hade Göteborg Landvetter Airport i genomsnitt drygt 562 000 flygpassagerare. Jämfört med samma period 2015 motsvarar andra kvartalets notering 2016 en ökning i flygpassagerare på 1,6 procent. Framförallt är det flygpassagerare som reser inrikes och till och från Europa som ökar, medan flygpassagerare som reser till och från övriga världen minskar.

I genomsnitt för perioden april-juni 2016 gjordes drygt 395 000 gästnätter på Göteborgsregionens hotell, stugbyar och vandrarhem. På ett års sikt är detta en ökning med 3,2 procent, vilket är lägre än Sverige som ökar med 4,4 procent.

Kraftig ökning för regionens nybilsförsäljning

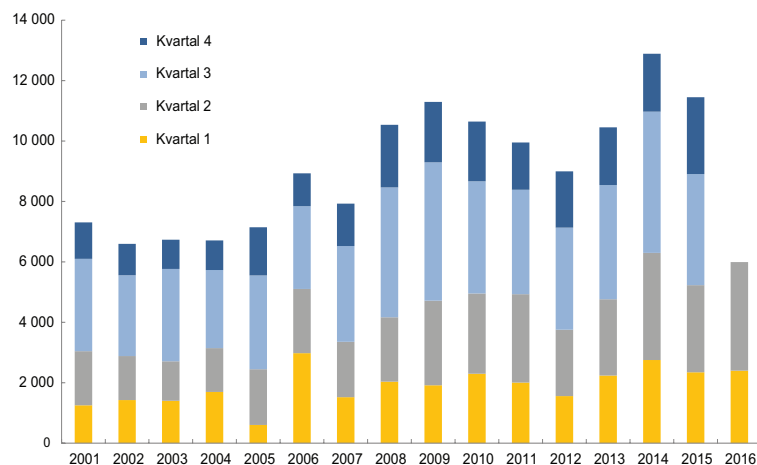
En viktig indikator för att känna av konjunkturläget i den privata ekonomin återges av konsumtionsutvecklingen av sällanköpsvaror, bland annat genom antal nyregistrerade bilar. Andra kvartalet 2016 registrerades drygt 12 800 nya bilar i Göteborgsregionen. Jämfört med samma period året innan är detta en ökning med hela 17,8 procent. I Sverige var motsvarande ökning 12,6 procent. Under juli 2016 har det redan registrerats drygt 2 700 nya bilar i Göteborgsregionen.

VAKANSGRAD PÅ KONTOR I GÖTEBORG

Källa: JLL

FOLKÖKNING I GÖTEBORGSREGIONEN

Källa: SCB

SAMMANFATTANDE TABELL ÖVER KONJUNKURLÄGET I GÖTEBORGSREGIONEN - JÄMFÖRELSE MED MOTSVARANDE PERIOD ÅRET INNAN

INDIKATOR	2016	2015	FÖRÄNDRING
Total lönesumma (mdkr), kvartal 2	47,6	45,3	+5,1%
Företagens lönesumma (mdkr), kvartal 2	36,4	34,1	+4,9%
Sysselsatta, kvartal 2	523 800	508 500	+3,0%
Arbetslöshet 16-64 år, augusti	5,9%	6,5%	-0,6%-enheter
Utrikesföddas arbetslöshet 16-64 år, augusti	16,5%	17,4%	-0,9%-enheter
Arbetslöshet 18-24 år, augusti	8,2%	9,2%	-1,0%-enheter
Utrikesföddas arbetslöshet 18-24 år, augusti	26,3%	27,5%	-1,2%-enheter
Lediga platser, juni – augusti (snitt per månad)	7 650	5 184	+47,6%
Varsel, juni – augusti (snitt per månad)	137	261	-47,5%
Vakansgrad kontor Göteborg, kvartal 2	6,0%	6,5%	-0,5%-enheter
Folkmängd, kvartal 2	988 355	976 143	+1,3%
Nyregistrerade bilar, kvartal 2	12 806	10 869	+17,8%
Flygpassagerare, kvartal 2 (snitt per månad)	561 615	552 709	+1,6%
Gästnätter, kvartal 2 (snitt per månad)	394 737	386 523	+3,2%

Källa: SCB, Arbetsförmedlingen, Transportstyrelsen och JLL

Business Region Göteborg AB (BRG) arbetar för hållbar tillväxt och sysselsättning i Göteborgsregionens 13 kommuner. Konjunkturrapporten sammanställs av BRG och utkommer kvartalsvis. Rapporten baseras på egna analyser och synteser från källor och undersökningar från bland andra Statistiska centralbyrån, Arbetsförmedlingen, Västra Götalandsregionen, Valueguard och Transportstyrelsen. Statistiken i rapporten avser om inte annat anges våra medlemskommuner: Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungälv, Kungsbacka, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö. Kontaktpersoner för konjunkturrapporten är Henrik Einarsson, Etableringschef och Peter Warda, Analytiker. Rapporten och samtliga diagram finns att ladda ned via www.businessregion.se. Engelsk version finns på: www.businessregiongoteborg.com.